

A magánrendelőjében ingyenesen hangfelvételeket sugárzó fogorvos nem valósít meg „nyilvánossághoz közvetítést” az uniós jog értelmében

Ezért az ilyen sugárzás nem jogosítja díjazásra a hangfelvétel-előállítókat

Az uniós jog¹ előírja a tagállamoknak, hogy jogszabályaikban biztosítsák azt a jogot, amelynek célja, hogy a felhasználó a hangfelvételek sugárzása vagy egyéb módon a nyilvánossághoz történő közvetítése esetén egyszeri méltányos díjat fizessen a kereskedelmi célból nyilvánosságra hozott hangfelvételek előállítói számára.

Másfelől a szellemi tulajdonjogokat a nemzetközi jog is védi, így különösen a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény² („TRIPS-egyezmény”), a Szellemi Tulajdon Világszervezete Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződés³ („WPPT”), és az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló nemzetközi egyezmény⁴ („Római Egyezmény”).

Az Società Consortile Fonografici („SCF”) közös jogkezelési tevékenységet folytat Olaszországban és külföldön, így megbízottként kezeli az egyesült hangfelvétel-előállítók jogait, beszedi és felosztja azok jogdíjait.

Az SCF megbízotti tevékenysége keretében tárgyalásokat folytatott az Olasz Fogorvosok Szövetségével (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) a hangfelvételek bármely – például a szabadfoglalkozású tevékenységet végzők rendelőiben történő – „nyilvánossághoz közvetítéséért” járó méltányos díjazást megállapító kollektív szerződés megkötése érdekében. Miután e tárgyalások nem vezettek eredményre, az SCF az olasz bíróság előtt pert indított M. Del Corso ellen annak megállapítása iránt, hogy ő a torinói fogászati magánrendelőjében védelem alatt álló hangfelvételeket sugárzott háttérzeneként, és az ilyen tevékenység után méltányos díjat kell fizetni.

Az ügyben eljáró Corte d'appello di Torino (torinói fellebbviteli bíróság, Olaszország) lényegében azt kérdezi, hogy a Római Egyezmény, a TRIPS-egyezmény és a WPPT közvetlenül

¹ A bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 1992. november 19-i 92/100/EGK tanácsi irányelv (HL L 346., 61. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 120. o.). Ezt az irányelvet, amely a jogvita tényállásának időpontjában hatályban volt, a bérleti jogról és a haszonkölcsönzési jogról, valamint a szellemi tulajdon területén a szerzői joggal szomszédos bizonyos jogokról szóló, 2006. december 12-i 2006/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 376., 28. o.), egységes szerkezetbe foglalta és hatályon kívül helyezte. Ez utóbbi irányelv 2007. január 16-án lépett hatályba.

² A szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény, amely az 1994. április 15-én Marrakeshben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL L 336., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezmény 1 C. mellékletét képezi.

³ A Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) 1996. december 20-án Genfben elfogadta a WIPO Előadásokról és Hangfelvételekről szóló Szerződését valamint a WIPO Szerzői Jogi Szerződését. Ezt a két szerződést az Európai Közösség nevében a 2000. március 16-i 2000/278/EK tanácsi határozat (HL L 89., 6. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 33. kötet, 208. o.) hagyta jóvá.

⁴ Az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló, 1961. október 26-án Rómában létrejött nemzetközi egyezmény. Az Európai Unió a Római Egyezményben nem részes fél, ellentétben az Unió valamennyi tagállamával, Málta kivételével.

alkalmazandó-e az uniós jogrendben, és a magánszemélyek közvetlenül hivatkozhatnak-e rájuk. Továbbá azt szeretné tudni, hogy a „nyilvánossághoz közvetítésnek” az ezen nemzetközi egyezményekben foglalt fogalma megegyezik-e annak az uniós jogban szereplő fogalmával, és hogy beletartozik-e ebbe a fogalomba az, ha egy fogorvosi magánrendelőben ingyenesen hangfelvételeket sugároznak.

A Bíróság a mai napon hozott ítéletével először is arra mutat rá, hogy a TRIPS-egyezményt és a WPPT-t az Unió aláírta és jóváhagyta, következésképpen azok az uniós jogrend szerves részét képezik. Annak ellenére, hogy a Római Egyezmény nem képezi részét az uniós jogrendnek, közvetett hatásokat vált ki, mivel az Unió köteles arra, hogy ne gátolja az ezen egyezmény alapján fennálló tagállami kötelezettségeket.

A Bíróság azonban azt állapítja meg, hogy a magánszemélyek nem hivatkozhatnak közvetlenül sem a Római Egyezményre, sem a TRIPS-egyezményre, sem pedig a WPPT-re.

Ezenkívül a Bíróság arra mutat rá, hogy a „nyilvánossághoz közvetítés” uniós jogban foglalt fogalmát a nemzetközi egyezményekben szereplő megfelelő fogalmakra tekintettel kell értelmezni, oly módon, hogy azokkal továbbra is összeegyeztethető legyen.

A Bíróság ezután arra a kérdésre válaszol, hogy a „nyilvánossághoz közvetítés” fogalmába beletartozik-e a fogorvosi magánrendelőben ingyenesen történő hangfelvétel-sugárzás. A Bíróság e tekintetben kifejti, hogy minden egyes felhasználó helyzetét, valamint az összes olyan személy helyzetét kell értékelni, akik számára a védelem alatt álló hangfelvételeket közvetítik. Ebben az összefüggésben több, nem önálló jellegű és egymástól függő, kiegészítő kritériumot kell figyelembe venni.

E kritériumok között szerepel először is a Bíróság ítélkezési gyakorlatának megfelelően a **felhasználó** megkerülhetetlen szerepe. Ez a felhasználó ugyanis közvetítést valósít meg akkor, amikor magatartása következményeinek teljes tudatában, közvetítőként jár el vendégei irányában a védelem alatt álló művet tartalmazó, sugárzott műsor hozzáférhetővé tételével. Másodszor, a Bíróság tisztázta a **nyilvánosság fogalmához** szorosan kapcsolódó egyes elemeket. Így a „nyilvánosság” kifejezés **meghatározatlan számú** lehetséges címzettet jelent, és **viszonylag jelentős számú egyént** foglal magában. Harmadszor, a Bíróság úgy ítélte meg, hogy fontos kritérium a **„nyilvánossághoz közvetítés” haszonszerző jellege** is. Ebbe az is beleértendő, hogy a közvetítéssel érintett nyilvánosságot a felhasználó egyrészt megcélozta, másrészt az valamilyen módon fogékony a közvetítésre, és nem csak véletlenül „fogták be”.

E kritériumokra tekintettel a Bíróság kimondja, hogy nem valósít meg az uniós jog értelmében „nyilvánossághoz közvetítést” az a fogorvos, aki a rendelőjében ingyenesen hangfelvételeket sugároz a páciensei számára, akik ebben akaratuktól függetlenül részesülnek.

Így még ha a fogorvos tudatos közvetítésének köszönhetően élvezhetők is ezek a hangfelvételek, a páciensei általában személyek olyan összességét alkotják, amelynek összetétele nagyban megváltozott, és ezért **meghatározott lehetséges címzettek** összességét képezik, nem pedig általánosságban meghatározott személyekről van szó. Annak a jelentőségével kapcsolatban, hogy a fogorvos hány személy számára tette hallhatóvá a sugárzott hangfelvételt, a Bíróság megállapítja, hogy a fogorvosi pácienseket illetően **ez a szám alacsony, sőt jelentéktelen**, mivel a rendelőben egyidejűleg jelen lévő személyek köre általában igen behatárolt. Ezenkívül, bár a páciensek egymás után következnek, főszabály szerint egymást váltva akkor sem ugyanannak a hangfelvételnek a címzettjei, különösen ha sugározzák a hangfelvételeket. Következésképpen az ilyen sugárzásnak **nincsen haszonszerző jellege**. A fogorvos páciensei ugyanis kizárólag abból a célból jelennek meg a fogorvosi rendelőben, hogy kezelésben részesüljenek, míg a hangfelvételek sugárzása nem tartozik szorosan hozzá a fogorvosi kezelés elvégzéséhez. Véletlenszerűen és akaratuktól függetlenül kapnak hozzáférést bizonyos hangfelvételekhez aszerint, hogy mikor érkeznek meg a rendelőbe, mennyi ideig várnak, és milyen kezelésben részesülnek. Ilyen feltételek mellett nem feltételezhető, hogy az átlagos fogorvosi páciens fogékony lenne a szóban forgó sugárzásra.

Ennélfogva az ilyen sugárzás a hangfelvétel-előállítók számára nem keletkeztet jogot díjazásra.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106